

Historia Sueviae

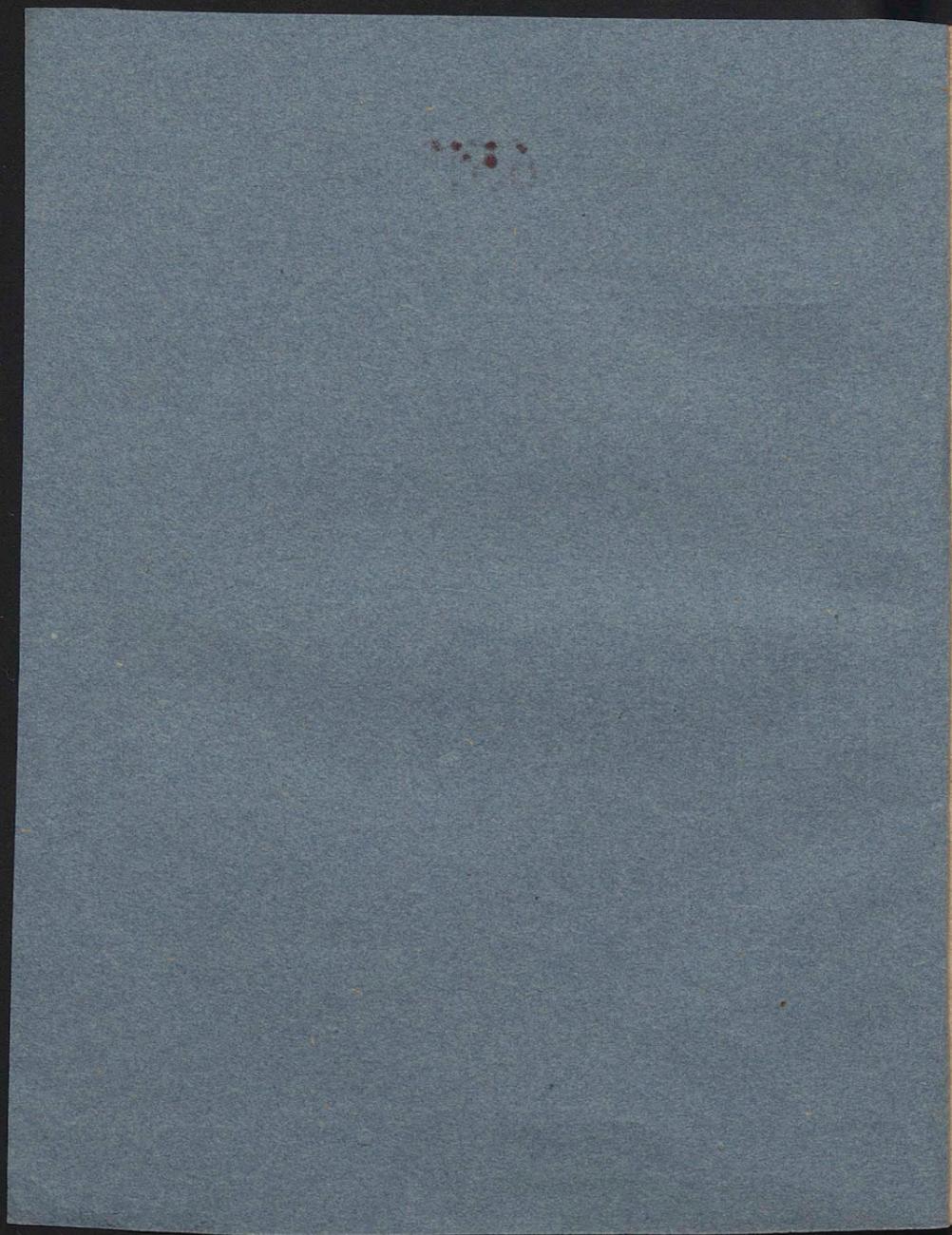
Hist. G. 518. 6518 II

HISTORIA

1642 KONINK

Conferensie gehouden in de Helle

tusschen de Ziele van Gustavus
K. v. Sweden ende de Ziele Olivier
Protector van Engelant.

CONFERENTIE

Gehoudeninde HELLE

Tuffchen de Ziele van

GVSTAVUS

KONINCK van SWEDEN

Ende de Ziele van

OLIVIER

PROTECTOR van ENGELANT.

Gedrukt tot Diependal in *Lucifers* Blaef-balck,]
Anno 1660.

08.

Σ. VIII. 105

GOETTERREICH

Glückwünsche

1871

STAVUS

OLIVER

PROTECTOR

1871

1871

1871

Gustavus.

WEL hoe ben ick dus haestelijck verandert / waer is mijnen
Sweedschen Adel / waer is mijn bloetdorstich heyr / waer is
mijn wreet ghevolch / dat soo afgerecht was om moorden /
branden en blaecken ? Hoe kom ick hier onder al dit selfsaem
gespuys. Wel zien ick daer niet een van mijn Consecrators ? Ick wil wat
naerder by komen. Wel zien ick daer niet Olivier Protector ?

Olivier.

Ick ben 't by de helsche waerheydt / maer hoe o machlich Coninck /
hoe dus onbekendt hier / komt ghy de Hel verspieden ? dat sal ick gheen-
sints lijden / want ick Kruwaert ben ; of heeft u onsen Heer der Duybelen
Coninck / met den helschen Post ontboden / om in der Duybelen Crijs-
Raedt te stemmen / om den Duytschen Oorloch weder aen te vangheen ?

Gustavus.

O weerden bloedt / en Oorlochs dorstigh broeder / hoe ben ick verblijdt
hier een byzandt te vinden. Wilt ghy dat wy wat naerder spzeeken / kom
laet ons alleen vertrecken.

Olivier.

Dats goedt / maer siet den Ceremonij-meester komt.

Gustavus.

Ick ben hier maer stracks en onbekendt ghekomen / suer gaen wy /
whan subtilen raedt en verstandt / sal my evghens ontrent Lucifer kon-
nen dienen.

Olivier.

My verwondert machtigly dat uwe Majestejt dus incognito is / want
doen ick ter Helle quam / wasser qualijck een Duybel ober ghebleven / of
quam my met triumphen te ghemoet en verwilckomen.

Gustavus.

Ick bidde u Hoogheydt verhaelt my doch daer wat van ; of dat anders /
als inonse Rijcken toe gaet / want ick doch tijds ghenoech hebbe / en niet
en dencke soo haest van hier te vertrecken.

Olivier.

Doen ick in Engelandt de moordt ghesceeken was / en Sathans con-
misse en contract van seven Jaer den Duybel vooz 't Protectorz Ampt
te dienen / hadt afgeleydt en uptgheboert / vermoordende den heylighen
Con: Carel met meenigh Prins en Baron / en 't ghantsche Landt dooz-
saeyt met Troubelen en soodanighe onskuyngigheden / als uwe Majestejt
weet / dat de Reken d'alder schijnwijste vooz sorten en narren achten / soo
ben ick gheseten op een wonderlijck Monster te posse aen dit Hof gheko-
men. Ick hadde eenigh tamelijck ghevolgh en equipagie / 't welck ick op
wegh

wegh versamelde/ van af-gestorven Engelsche supgelinghen van mijne na-
tuere.

Gustavus.

Ep! liebe Broeder vertrecken wy wat in u gheheym: Cabinet/ op dat wy
eensdeels van dese Triumpfen hoozen/ ende anderdeels een wyken confe-
reren/ aengaende den toestand van ons Rijk/ en bozders malkanderen as-
sisteren met goeden raedt/ en insonderheyt wat geduerende mijne absentie
te doen staet/ om de werelt en specialijck d' Hollanders/ die my soo veel int
vaerwater geweest zijn/ te bereren/ beschadighen/ en van alle kanten te be-
dzighen.

Olivier.

Heer Koninck daer toe ben ick berept / Ick sal 't eerste maer kortelinc
aentaken/ op dat wy gheen tijdt verliezen / om 't principaelste dat meer tot
Duybels dienst streckt niet te berhozen.

Olivier Cromwel voortgaende, verhaelt aen den Kon. Gustavus
hoe dat hy inde Helle ingehaelt is.

Den Duybel Bleckas / die my van duybels wege Protector hadt ghe-
maecht/ om 't hellsche zaet van twist in Engelandt te stroyen/ onder couleur
van Religie en pber boozde ruste der Natie / quam my als Ceremonie-
meester te gemoet met 6000 geesten booz eerste brigade/ ghevolcht met duy-
sent andere brigades. Om al dit te particulariseren is den tijdt te kort / en
my onmogelijck: kortelinc om de sake maer een wepnich te verstaen daer
in tredende/ segghe dat d' eerste hende verdoemt dooz ambitie / opgherecht
met Bronwe: s gereedschap/ wapen van mijn adelycke afkomst/ gheseten
op Strups- vogels/ boerden een dwise / als niet komt tot yet, soo ists alle-
mans verdriet. Een ander/ door Cromwels bloetdorstigh zweert van onrecht-
veerdigheyt is d' Helle groot ghemaect. Daer was noch een brigade boeren-
de de bantere van verdozuchinge/ strenghe bestherminghe van Europa / en
van de Zee / oberlast ende bedzoch. Een ander boerde de blagh van den
nieuwen Olivier wyt sijn selven ghebozen / de repne oprechtigheyt van 't
menschelijck geslacht violerende/ de trouwe stimpelheyt ter aerden bellende/
stellende dooz 's Koninck publicke doot / my de Croon van heerschappije
op 't hooft. Daer beertoonde sich noch eene brigade Duybels/ die boerden
't Schabot daer ick den Kon: selfs vermomt zijnde/ den kop af-sloegh.

Gustavus.

Hoe Heer Protector hebt ghy den Scherp-rechter selfs geweest/ dat wist
ick by mijner zielen niet.

Olivier.

O ja / maer niemandt heeft het opt gheweten. Achter den treyn van
dit Schabot volghden menighe Duybels / boerende wimpels en ban-
nieren

nieren vol inscriptien / en onder andere vertoonende in mijnen tijd de collusie met Franckrijk / om de Spaensche en Statistische Nederlanden te verdrucken / en t'onder te brengen / druckende de Kersghe met verbalschte schijnheyligheyt / verder vende de Monarchie / en formerende de groutsaemte Republicque : Item mijn veelvoudighe Zee roberpe op d'Hollanders : Item hoe ick Louys XI V. dwangh Koningh Carel upt Franckrijk te verbannen. Doch een ander Vende voerde vertooninghen alle de Tyrannen / die van s'Werelts beghin ghewoest zijn / en daer stont ick in 't midden verheben op een Pyrampe / ghebraghen op de schouwers van acht Beulen / en daer ick noch om lachend was / een groote Vende Dupbels / die niets anders voerden als dat moy werck van seclen van de Printen van Orangien.

Gustavus.

By Lucifer's kop / daer hadt ghy een oberdobbel proeffstuck van subtiliteyt ghedaen / en van dien tijd af verordeelde ick door d' Hollandtsche onbzome kleynhertigheyt desselfs decadentie.

Olivier.

Ick hadt daer noch wat anders mede booz / hadt het onsen Keyser Lucifer belieft mijne Commissie op aerden noch wat te prolongeren / Ick meyne dat ick met die seclusie wonderlijcke scheuringhen en oneenigheden soude toegebracht hebben / ghehijck het al by begun. Ja de Jongens ende Kinderen begonden al ter liefde van den Prins op de been te komen / en doen men die stuyte / quam 't grove graw de sake verbedigen / schendende d' huyzen bande Oberigheiden / ende men wist Kupfers en Doetknechten niet tijts genoegh by d'handt hebben / om sich te versekeren booz de vreesse van groter ghevolgh. Om dan te besluyten alle dese Dupbels-breucht t'minder glozie aengerecht / soo quam noch Dupbels moeder mede ter Helken upt / om my te verwillekomen / en die ontsinck my op een groote stellagie / opgerecht op armen / beenen en halsen van omgebrachte Engelsche / alwaer met wonderlijcke Instrumenten den Kinck gesteken wiert. Hier mede hoochten my al dese benden na de Helle / daer ontrent den Keyser Lucifer my oock outmoeste / met noch meer ghevolgh van Dupbels / en hem geharangeert hebbende / leyde my logeren in sijn Keyserlijck Paleys / alwaer ick t'zedert President van sijnen Raedt van Oorlogh inde werelt ghemaect ben / en nu geloof ick Heer Kon: dat utwe Maj: soo schielijck en haestigh niet en is ghehomen / ofte onsen Heer moet wat grootz en ghewichtighs booz d'handt hebben / want het is meer als ongemeen / dat utwe Maj: geen ander onthael en soude ontfanghen / daer hy soo goede diensten gedaen heeft / ja die de mijne ver oertruffen.

Gustavus.

Ich beken ick heb 't gantsche Christenryck dooz het aanbanchen
van den Poolischen Oorlogh / ontroert / doen schreyen en lamentieren /
niet alleen aen Koningen en Princen gheswelt ghedaen / maer aen byson-
dere sachte Persoonen / jae ick wiert soo constant in byzichheit / dat ick
arme Vrouw luden / die ick nacht en dagh liet aerde acnde nieuwe
wercken van Croonenburgh krupen / levende in putten graben / om
dat sy dooz vermoeytheit niet langer meer hoorz konden.

Olivier.

Seecker Heer Koningh uwre Majesteit heeft eers ghenoech in de Helle
in ghelept / ende ick verstaer dat ghy gheloont sult werden met groote
ampten / en ick gheloope dat men u President sal maechen van den nieu-
wen Krijghs-raedt / om t'inventeren eenen nieuwen Oorlogh tusschen
Dancckryck en d'Hollanders.

Gustavus.

Heer Protector daer ben ick machtrich toe gheslepen.

Olivier.

Heer Koningh in wat toefant hebt ghy uwre saecken / end' uytwer-
kinghe uwoer dessepen ghelaeten / doen ghy van Gottenburgh hier
quamt reysen ?

Gustavus.

In seer goede ghestaltents / om het Christenryck noch langher te trou-
veren / want ick hebbe mijnen Zoon Regent ghelaeten / onder de di-
rectie van sijn Weder / en ¹⁰ 12 vande alderfijnste / die approberen
de mijnen uyttersten wille / my in 't betreckt met hantastighe belooft-
den / dat sy ve Sondt nochte Croonenburgh / dooz geene middelen /
noch Tractaten en souden overgheben / ende om 't seifde te verbedighen
sal men den lesten man uyt Sweeden laeten komen. Ich hebbe ghelast
dat men mer Poolen de Dzeede soude maechen / doch niet anders als
separatelyck buyten de Geallieerde / behoudens dat ick Marienburgh
behoude / om den Verbondt-breeker Brandenburgh d'bertte te geeden /
met kroopen / blaechen en branden / sijn Landen te ruineren / en alsoo
machtrelooser in andere actien te maechen / oock en sullen mijne Dolmach-
tighde niet rusten / booz dat sy hem / ende sijn landt verwoest en uytghe-
mergelt hebben / ghelyck met Freyzich ghedaen is.

Olivier.

Ja maer Dancckryck / Engelandt en Hollandt willen u te Croonen-
burgh niet laten.

Gustavus.

Ach ! liebe Vriendt / de guintessentie uws Policie weet wel beter / en
dat Dancckryck en Engelandt sulchs heel anders meenen ; U. Hoogh :
seyht

seght dit om de bodden van de Hollandische Tractaten; most ick die niet in 3 weecken accepteren/ en alles restitueeren op den voet van het Rodschilische Tractaet? 't is nu ontrent 10 maenden/ wat isser opgehoght? Hebben de Fransche ende Engelsche tot d' executie wel pets gedaen? ter contrarie/ Engelandt heeft volgens de concepten met uwe Hoogh; ende desselfs succederende Soon verhindert/ sulcht dat Hollandt menichte hondert duysent Croonen onnuttelijck met desselfs respectie vlooten verquist heeft/ en hebben niets gedaen.

Olivier.

Dat hebben d' Ambassadeurs om stilstant en yzolongatie immers gedaen.
Gustavus.

Dat doet ter Dupbel/ myn geldlanders/ soude uwen Admirael Montagu langer tusschen beyde ghebleven hebben/ maer voer sijn vertreck hadt ick dat werckjen in myn Cabinet.

Olivier

Dien tijdt is nu hoorck/ dien list is nu buyten kracht en bigeur/ de Hollanders sullen nu lustich aendringen/ en nu uwe Majesteit absent is/ sullen uwe volmachtighde affzontieren: Doch ick wil vertrouwen dat onsen meester Luceijer u haest sal depescheren/ soo haest den Rijgs-raet gehouden is/ want uwe Majesteit hier ober 2 Jaer upt Poolen ghekomen/ wiert naer 3 maenden weder afgebeerdicht.

Gustavus.

Dat waer goet dat ick haestelick weder ghesonden wterde/ maer ick brees neen/ want die hier eens als President kompt/ gelpck Matlozd seght dat ick woerden sal/ sendt men soo haest niet weder/ en schoon ick hier blyben moet/ soo acht ick de Blauw-musen niet/ 't waer beter dar sp 't tot upt de Kaesen swede ende den Haringh haeckten/ als hun met vyzenden Oozlogh te bemoeven.

Olivier

Ondertusschen willen sp uwe Majest. kiesen.

Gustavus

Ach! Hoogheyt wat sijt ghy een Proef-meester van gebepnstheyt: u Hoogheyt is doch wel bekend/ dat ick noch te Landtskroon 39 Oozlogh-schepen hebbe/ daer niemant by en kan/ en mijnen Wzangel kan soo wel voltigeren/ als den Hollandischen Kuyter danssen/ die maer 32 snaren op sijn instrument heeft: noch hebbe ick binnen Gothenburg en Stocholm 11 kloecke Schepen/ en die van uwe gestabileerde Republicanen azieren tot 30 Oozlog schepen/ om 't contract van secretese tusschen u/ my/ en haer opgerecht te voltrecken/ met 28. Schepen/ onder 't beleyt van mynen goeden vyzendt den Admirael Montagu.

Olivier

Dits den rechten wegh om d' Hollanders van langher assistentis aen Denemarcken af te snyden/ de kreuke inde Negotie en d' ober-groote onkosten/
Olivier

heeft haer seer flaenu/ ende de beters seer plat ghemaecht/ konnen sulchx qua-
lijck langer continueren.

Gustavus.

In dit Hollandts getronbleert matter soecht Louis te bissen/ en smijt veel
des van nieuwe schattingen in Zee/en veel picadellekens op datse daer aen sou-
de storen/ en soo occasie en recht van manifest binden/ desselfde aenden Oorlog
aen te doen/ want den Cardinael dooz's Konincks Gesant/in Conferentie zyn-
de/ gelijck W. Hoogheyt alsnu mer my is/ verklaerer heeft/ dat Brancrhjck
gheen contentement sal nemen/ booz dat d' Hollanders sullen opgebracht ende
voldaen hebben alle d' onkosten van Oorloghe 't sedert den Munsterfche apar-
t. veriaten/ tot den dagh van Dzedemussen de Cathol. Koningen.

Olivier

Het staet Hollandt machtigh schoon/ waer sijn de Batavieren? Ick mercke
't sedert dat sy door my timide geworden sijn/ dat haere couragie slabbach is /
en noch almeer boor Brancrhjckx actien sullen vernederen/ en almen Regen-
ten soo ver heeft dat sy verbaest en verschrickt staen om de gerechtighydt harer
Onderdaenen boor te staen/ soo ist kroer vande Kegeringhe in slucken.

Gustavus.

Wel gesept Broeder / Brancrhjck heeft dat al afgeloert/ en houtse door
efficiencie aen my/ met 7 milloenen jaerlijcx dzagende/ en men melckse eens-
deels de negotie af/ en anderdeels consumeren door de groote equippage alle
oberighe effecten. Dus gestelt/ Broeder/ heb ick mijn Rjckx gelaeten/ en alsoo
ick vernoopt ben van reysen/ soo wil ick Oorloof nemen/ en my vertrecken
tot de naeste occasie/ om van 't resterende dat ons te doen staet / inde eerste ces-
sie ende Raet van Lucifer/ bzeeder te spreken.

Olivier

Wre Maj. blijbe my vergasten / en tertwijl de selfde incognito gekomen is /
sult hier gelieben te logeren. Soo hebben wy naer Wre Majesteits genomen
ruste bezer tijdt te keraemen 't geene wy inden Raet te pponeren hebben.

Eynde vande eerste Conferentie

6518

Biblioteka Jagiellońska

stdr0015083

10

